

Fra: Carsten Winding [mailto:cw@mail.sonofon.dk]
Sendt: 9. april 2007 22:15
Til: Signe Draabe Bruunsgaard
Emne: Sender: Flytning og bortførelse af børn til retsudvalget

I dette dokument er der flere eksempler, som vi gerne vil at Retsudvalget forholder sig til. I forehold til den nye lov om forældremyndighed og samvær

med venlig hilsen

Carsten Winding
Møllevejen 2
DK-9690 Fjerritslev
tlf. +45 22840589

Flytning og bortførelse af børn

En af hovedintentionerne i den forestående revision af Forældreansvarsloven er at sikre børns muligheder at bevare en tæt relation til begge forældre efter en skilsmisse. En central problematik i den forbindelse handler om flytning og bortførelse af børn. Udover at skabe generel uro i et barns liv kan en flytning også netop være en afgørende forhindring for barnets mulighed for samvær med begge forældre.

I udkastet til den nye Forældreansvarslov har man lavet forskellige ændringer, som har konsekvenser for flytning af et barn. På den ene side har man indført en varslingsbestemmelse, hvorefter en flytning af et barn skal varsles til samværsforælderen 6 uger i forvejen. På den anden side har man givet bopælsforælderen egenhændigt ret til at flytte barnets bopæl, uanset om samværsforælderen har del i forældremyndigheden eller ej. Og man har desuden tilføjet en bemærkning om, at der ikke til varslingsbestemmelsen er knyttet nogen sanktioner.

Der er flere ubekendte i implementeringen af den nye lov, og det vil afhænge af den fremtidige retspraksis, hvilke konsekvenser disse ændringer får for børns muligheder for at opretholde en tæt kontakt til begge forældre efter en skilsmisse. I vedlagte debatindlæg er disse spørgsmål rejst i polemisk form.

Herunder findes tre tænkte men ikke atypiske cases, hvor problematikken omkring flytning og bortførelse er i spil. Som grundlag for udarbejdelsen af den kommende lovændring bør man overveje, hvordan man ønsker loven skal virke i sådanne tilfælde.

1) Indenlands flytning før skilsmisse

En familie med to børn på hhv. 6 og 9 år, hvor mor og far er gift, er bosat i Jylland. En dag fortæller mor, at hun vil skilles, og hun flytter uden varsel de to børn med til København, hvor hun bosætter sig og tilmelder børnene på sin adresse. Far anlægger en forældremyndighedssag og mener, at børnene bør have bopæl hos ham. Begrundelsen er dels, at de her har deres skole/daginstitution, og dels at moren ved at flytte børnene uden varsel har udvist uansvarlighed overfor børnene. Der går nu 3 måneder, inden sagen starter i Statsforvaltningen, og yderligere 2 måneder før det viser sig, at der ikke kan findes et forlig ved konfliktmægling. I disse 5 måneder bor børnene hos mor, hvor de er blevet tilmeldt skole og daginstitution. Sagen ligger nu i Byretten.

- Hvordan skal dommeren fordele bopæl og forældremyndighed i denne sag?
- Hvilken betydning bør det få, at moren har overtrådt varslingsbestemmelsen i forbindelse med flytningen af børnene?

- c) Er en gyldig begrundelse for at gøre moren til bopælsforælder, at børnene i de 5 måneder, sagen har kørt, har boet hos hende og derfor kan antages at være ”faldet til i de nye omgivelser”?

2) Indenlands flytning ved fælles forældremyndighed

Et barn på 8 år bor hos sin mor i København. Far bor ligeledes i København. Forældrene har været skilt i 4 år. I forbindelse med skilsmissem blev mor bopælsforælder, og der blev fastsat en 6-8 samværsordning, som har fungeret siden da. Mor varsler nu, at hun flytter til Jylland med barnet, og at far kan se barnet hver anden weekend og i ferier. Far mener, at barnet er bedst tjent med at blive boende i København og fortsætte i sin skole og blive i nærheden af sine venner. En måned efter morens varsel anlægges han en forældremyndighedssag, som starter i Statsforvaltningen.

- Hvor skal barnet bo, mens sagen kører i Statsforvaltningen og siden i Byretten?
- Hvordan skal forældremyndighed og bopæl fordeles, hvis sagen ender i Byretten? Er det et selvstændigt argument for at flytte barnets bopæl til Jylland, at moren hidtil har været bopælsforælder?

3) Udenlands flytning uden varsel ved fælles forældremyndighed

Et barn på 4 år bor hos sin mor i Jylland. Far bor i København. Forældrene er blevet skilt, da barnet var 2 år, og mor blev i den forbindelse bopælsforælder, mens far beholdt sin andel forældremyndigheden. Der har nu i to år været almindeligt weekend- og ferieforsamvær. Moren flytter nu uden varsel barnet med til USA.

- Kan far anlægge en forældremyndighedssag ved en dansk domstol, eller skal sagen rejses i USA (jf. Retsplejeloven § 448)?
- Hvis sagen kan anlægges i Danmark, hvor skal barnet så bo, indtil sagen er afgjort?
- Hvilken betydning bør overtrædelsen af varslingsbestemmelsen få for sagen?
- Kan moren retsforfølges i henhold til Straffelovens § 215 om bortførelse?

3a) Udenlands flytning med varsel ved fælles forældremyndighed

Samme situation som ovenstående, blot varsler mor sin forestående flytning, hvorefter far anlægges en forældremyndighedssag omgående og inden mor forlader landet.

- Hvor skal barnet bo, mens sagen kører i Statsforvaltningen og siden i Byretten? Kan mor flytte barnet med til udlandet 6 uger efter sit varsel uanset at sagen ikke er afgjort endnu?
- Hvis byretten fastsætter barnets bopæl hos moren i udlandet, hvordan skal barnet så sikres sin ret til samvær med faren? Skal en dansk eller en amerikansk myndighed fastsætte samvær? Hvilken myndighed skal håndhæve samværsaftalen? Kan faren rejse en ny forældremyndighedssag i Danmark, hvis moren modsætter sig samvær efter flytningen (jf. Retsplejeloven § 448)?

Debat: Kvinder flytter, mænd bortfører

Hvorfor er det ulovligt for en far at bortføre sit eget barn, når det samme er lovligt for moderen? Det spørgsmål stiller meritstuderende Kenneth Taul .

Af Kenneth Taul, Meritstuderende Martensens Alle 1, Frederiksberg

I JP ÅRHUS 6/2 kunne man læse om en libanesisk far, som efter at have bortført sine to børn til Libanon uden deres danske mors accept, nu er blevet idømt ét års fængsel. Anklageren i sagen udtalte efter retssagen: »Man kan dårligt forestille sig noget mere alvorligt end at bortføre folks børn.«

Advokaten har fuldstændigt ret. Børnebortførelse er en meget grov forbrydelse, som skal straffes med fængsel, ligesom vi straffer andre overgreb mod børn. Det bør gælde, selv hvis det drejer sig om ens egne børn.

I Danmark har vi imidlertid en særpræget lov om bortførelser, som kun gælder for forældre uden forældremyndighed, det vil i praksis sige kun for mænd.

Ulige behandling

Med den nuværende Forældremyndighedslov er det ikke ualmindeligt, at man som far nærmest pr. automatik bliver frataget forældremyndigheden over sine egne børn efter en skilsmisse, hvis moderen ønsker det.

En fuld forældremyndighed giver udstrakte rettigheder til at bestemme over barnets liv herunder uindskrænket ret til at flytte barnet til udlandet uanset den ret til samvær, som barnet og faderen måtte have.

I praksis kan man som mor altså bortføre sit eget barn fra dets far uden at det på nogen måde er strafbart.

For at gnide ekstra salt i såret har man pr. 1/1-07 lavet en ændring af Retsplejeloven, således at sager om forældremyndighed og samvær nu kun kan anlægges i Danmark, hvis barnet har bopæl her i landet.

Det betyder, at når moderen først har flyttet barnet uden for landets grænser, så kan faderen ikke længere søge om samvær ved en dansk domstol og efter danske regler. Nej, han skal søge samvær ved en svensk, fransk, amerikansk eller ugandisk domstol alt afhængig af, hvor moderen nu har flyttet barnet hen.

Manglende retssikkerhed

Man skulle tro, at familieministeren med den nye Lov om Forældreansvar ville rette op på denne manglende retssikkerhed for børns ret til to forældre. I stedet har man benyttet lejligheden til at forringe retssikkerheden.

Nu behøver man ikke længere at have fuld forældremyndighed over barnet for at kunne flytte det, hvorhen man vil.

Det vil fremover være tilstrækkeligt, at barnet har adresse hos én. Status som bopælsforælder giver ret til at flytte barnets adresse.

Ganske vist er der så indført en varslingsbestemmelse, således at mor skal sige det til far seks uger før, hun bortfører barnet.

Til denne bestemmelse har man imidlertid knyttet bemærkningen: »Indførelse af en varslingsbestemmelse er ikke sanktioneret, men en manglende opfyldelse heraf kan – som et moment blandt andre – få betydning, hvis retten skal vurdere, om barnets bopæl skal forblive hos den nuværende bopælsforælder. I forlængelse heraf foreslås, at det skal være muligt for retten at træffe afgørelse om, at barnet kan have bopæl med den ene forælder i udlandet.«

Ubrugelig lovgivning

Denne bemærkning – og særligt formuleringen »kan få« – sørger for, at praksis ikke ændrer sig, selvom loven ændres. Hvis man sammenholder bemærkningen med hidtidig domspraksis på området, kan den oversættes til almindeligt sprog således: »Mor kan som hidtil flytte barnet uhindret og ustraffet, og selv hvis hun skulle have lyst til at flytte det til udlandet, skal retten også stadfæste dette.«

Forsvinder et barns følelser overfor en forælder, når barnet får adresse hos den anden forælder? Hvis det er en forbrydelse at bortføre et barn fra dets mor, hvorfor er det så ikke en forbrydelse at bortføre det fra dets far?

Hvornår får vi i Danmark en lov, der straffer alle typer af overgreb mod børn, også selvom de bliver begået af bopælsforældre, dvs. selvom de bliver begået af mødre?

Hvornår får vi i Danmark en lov, der straffer alle typer af overgreb mod børn, også selvom de bliver begået af bopælsforældre, dvs. selvom de bliver begået af mødre?